

Kehitysministerineuvoston epävirallinen kokous 14.9.2018

Arvoisa ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Anne-Mari Virolainen,

EU:n kehitysministerien epävirallinen kokous 14. syyskuuta on tärkeä tilaisuus vahvistaa Euroopan unionin sitoutuminen köyhyyden vähentämiseen ja kestäväan kehitykseen sekä viime vuonna hyväksytyyn kehitysyhteistyön eurooppalaisen konsensuksen toimeenpanoon tulevan monivuotisen rahoituskehityksen kautta.

Monivuotinen rahoituskehitys

Komission ehdotus EU:n ulkosuhteiden rahoituksesta vuosille 2021-2027 on kannatettava erityisesti ulkosuhteiden rahoituksen kokonaismäärän kasvun osalta. Naapuruus ja maailma -otsakkeen Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö -instrumentti (NDICI) herättää kuitenkin myös huolta.

EU:n tulee pitää kiinni perussopimuksissa määritellyistä **kehityspolitiikan päätavoitteistaan: köyhyyden vähentämisestä (SEUT art. 208) sekä ihmisoikeuksien edistämisestä ja kestäväan kehityksen tukemisesta kehitysmaissa (SEU art. 21(2)(d))**. Nykyinen ehdotus NDICI-instrumentista mainitsee kyllä tärkeimmät tavoitteet ja sitoumukset kuten Agenda 2030:n ja EU:n kehityspoliittisen konsensuksen, mutta ei ota näitä lähtökohdaksi ja ohjenuorakseen ohjelmatasolle ja toimeenpanoon.

Lisäksi inhimillinen kehitys ja sukupuolten tasa-arvo mainitaan johdannossa, mutta sitovat ja erilliset minimivaatimukset näiden osalta puuttuvat asetusehdotuksesta.

Ehdotettu NDICI-instrumentin jako ohjelmiin ei vastaa riittävästi EU:n kehitysyhteistyön päätarkoitukseen, köyhyyden vähentämiseen. Maantieteellisesti naapuruusalueita sekä Afrikkaa painotetaan ja Tyynenmeren, Karibian ja Latinalaisen Amerikan alueet jäävät sivuun, kun samalla Euroopan kehitysrahasto (EKR) sisällytetään budjettiin. **Epäselväksi jää, kuinka paljon alemman tulotason maita ja vähiten kehittyneitä maita painotetaan maantieteellisissä ohjelmissa.**

Huolestuttavaa on myös temaattisten ohjelmien rahoitusosuuden lasku. Kehitysavun jakaminen maantieteellisesti temaattisten ohjelmien sijaan vähentää resursseja globaalien, maantieteellisten rajojen ylittävien haasteiden kuten ilmastonmuutoksen ratkaisussa.

Nouseviin haasteisiin vastaamiseen varataan ehdotuksessa 10,2 miljardia euroa. **Joustavuus ja reagointikyky on tärkeää, mutta se ei saa vähentää kehitysyhteistyön ennustettavuutta ja pitkäjänteisyyttä.** Jos ulkosuhteiden rahoitusohjelmien ja -välineiden lukumäärää vähennetään, on kehitysyhteistyön rahoituksen korvamerkitseminen entistä tärkeämpää.

Ehdotus NDICI-instrumentista lisää huomattavasti rahoitusta yksityiselle sektorille blending-rahoituksen ja takauksien kautta. **Yksityissektorin kautta ohjattu kehitysapu voi tuoda uusia mahdollisuuksia, mutta myös riskejä.** Ehdotuksesta ei selviä, kuinka suuri osuus EU:n kehitysavusta suunnataan tällaisten mekanismien kautta.

1. Komission ehdotuksessa on asetettu 92 % ODA-minimivaatimus NDICI-instrumentille. **Tämän 92 % minimivaatimuksen tulisi kuitenkin koskea nykyisen rahoituskehityksen tavoin koko ulkosuhteiden rahoitusta eli Naapuruus ja maailma -otsaketta, eikä ainoastaan NDICI-instrumenttia.** Lisäksi:

- **85 % kehitysyhteistyöstä pitäisi edistää sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä OECD-DAC:in G1 tai G2 -markereiden mukaisesti**
 - **20 % pitäisi kohdistua inhimilliseen kehitykseen eli koulutukseen, terveyteen ja sosiaaliseen suojeluun;**
 - **50 % pitäisi olla ilmaston tai ympäristön kannalta relevanttia**
2. EU:n kehitysyhteistyön **maantieteellisessä kohdentamisessa pääpainon pitäisi olla vähiten kehittyneissä maissa.**
 3. **Temaattisten rahoitusvälineiden osuutta NDICI-instrumentissa tulisi kasvattaa, jotta globaaleihin haasteisiin vastaamiseen turvataan tarvittavat resurssit.**
 4. Muuttoliikkeen ottaminen huomioon kehitysyhteistyössä on tärkeää, mutta **muuttoliikkeen juurisyihin ohjatun kehitysyhteistyön tulee olla ihmisoikeusperustaista eikä kehitysapua saa ehdollistaa muuttoliikkeen hallintaan.**
 5. Komission ehdotus ulkosuhteiden rahoitusvälineiden yhdistämisestä ei saa johtaa kehitysyhteistyön rahoituksen laskuun. **EU on sitoutunut nostamaan virallisen kehitysyhteistyön (ODA) 0,7 % tasoon bruttokansantulosta vuoteen 2030 mennessä ja tämä edellyttää myös EU:n yhteisen kehitysyhteistyörahoituksen kasvua.**
 6. **Nykyisen Euroopan kestävän kehityksen rahaston kehitysvaikutukset tulee arvioida, ennen kuin rahoitusta uudelle kestävän kehityksen rahastolle (EFD+) kasvatetaan. Lisäksi tulee määrittää katto sille, kuinka suuri osa kehitysavusta ohjataan yksityiselle sektorille blending-instrumenttien ja takausten kautta.**

Humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön jatkumo

Kansalaisjärjestöjen näkökulmasta olisi ensisijaisen tärkeää edistää tätä humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön jatkumoa ja johdonmukaisuutta joustavalla ja paremmin ennakoitavalla rahoituksella. Tätä on tuotu esille muun muassa ulkoministeriön teettämässä CSO-evaluoinneissa, joissa ministeriötä on kehoitettu pidentämään humanitaaristen projektien pituutta pitkittyneissä kriiseissä kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Kansalaisyhteiskunta on olennainen osa turvallista ja selviytymiskykyistä yhteiskuntaa ja paikallisilla toimijoilla on paras ymmärrys kunkin kontekstin tarpeista. Yhteisölähtöinen selviytymiskyky ehkäisee tulevia kriisitilanteita, minkä vuoksi se tulee ottaa läpileikkaavana teemana huomioon siirryttäessä humanitaarisesta avusta kehitysyhteistyöhön.

- **Humanitaarista apua tulisi ohjata kansalaisjärjestöjen käyttöön useamman vuoden ohjelmiin, mikä parantaisi hätäavun, jälleenrakennuksen ja kehityksen välistä yhteyttä.**
- **Kansalaisyhteiskunnan tulisi olla osana kaikkia jatkumotyön ohjelmia ja hankkeita.**

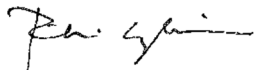
7.9.2018

EU-Afrikka-kumppanuus

EU:n ja Afrikan kumppanuudessa tulee pyrkiä yhä enemmän kohti kumppanuutta vanhojen asetelmien sijaan. Erityisesti nuorta sukupolvea tulee tukea – ei vain koulutuksella ja työpaikkoja luomalla, vaan myös ottamalla nuoret aidosti mukaan päätöksentekoon. Nuoret tulee myös ottaa läpileikkaavana tekijänä huomioon kaikessa EU:n ja Afrikan kumppanuudessa.

Muuttoliikkeen kriisiytyminen ja sen hallinta ovat ylikorostuneet ja sävyttyneet negatiivisesti EU:n ja Afrikan suhteissa. Muuttoliikkeen osalta Afrikka-EU -suhteiden tulee korostaa ensisijaisesti turvallisten reittien luomista ihmisten liikkumiseen sekä kansainvälisen suojelun hakemiseen.

Kunnioitavasti,

Rilli Lappalainen
Pääsihteeri
Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry